

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA EN
TOETSING GELDERS NATUURNETWERK

CORTENOEVERSEWEG (ONG.)

TE BRUMMEN

GEMEENTE BRUMMEN

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna en toetsing GNN Cortenoeverseweg (ong.) te Brummen in de gemeente Brummen

Opdrachtgever	Maatschap A.J. en J.W. Breukink Cortenoeverseweg 121 6971 JL Brummen
Project	BRU.ROM.ECO1
Rapportnummer	15025214
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	15 mei 2015
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ing. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. K. Wopereis
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen.....	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
	4.1 Inleiding	6
	4.2 Flora- en faunawet.....	6
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
	5.1 Inleiding	9
	5.2 Vogels.....	9
	5.3 Vleermuizen.....	11
	5.4 Overige zoogdieren	12
	5.5 Reptielen, amfibieën en vissen.....	12
	5.6 Ongewervelden.....	13
	5.7 Vaatplanten.....	13
6	TOETSING AAN FLORA- EN FAUNAWET.....	14
	6.1 Inleiding	14
	6.2 Flora- en faunawet.....	14
	6.2.1 Broedvogels.....	14
	6.2.2 Overige zoogdieren	16
	6.2.3 Amfibieën.....	16
	6.2.4 Overige soort(groep)en	17
7	TOETSING GELDERS NATUURNETWERK	18
	7.1 Ligging ten opzichte van het GNN.....	18
	7.2 Kernkwaliteiten	19
	7.3 Toetsingscriteria	22
	7.4 Toetsing effecten	23
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	26

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Maatschap A.J. en J.W. Breukink, via Rombou, opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna en toetsing aan het Gelders Natuurnetwerk (GNN) ter plaatse van de Cortenoeverseweg (ong.) te Brummen in de gemeente Brummen.

De quickscan flora en fauna en de toetsing GNN zijn uitgevoerd in het kader van het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Verder zijn de plannen getoetst aan de wetgeving met betrekking tot het Gelders Natuurnetwerk (voorheen EHS). Ten aanzien van toetsing van de ingreep aan de Natuurbeschermingswet 1998 is reeds een vergunning aangevraagd.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ligt aan de Cortenoeverseweg (ong.), circa 3,2 kilometer ten noordoosten van de kern van Brummen, in de gemeente Brummen. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 209.315$, $Y = 458.630$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

Het oostelijke deel van de onderzoekslocatie bestaat uit een erf, het westelijke deel betreft een weiland. Het erf en het weiland worden gescheiden door twee waterpartijen. Het erf is bebouwd met een woonboerderij en een 5-tal schuren. Noordelijk op het erf bevindt zich een grote schuur die in gebruik is als manegeruimte. Ten westen van de schuur is een open kapschuur met opslag van hooi aanwezig. Centraal op het erf bevindt zich een geschakelde schuur waarin paarden zijn gestald. Ten zuiden daarvan is een kapschuur aanwezig, opgebouwd uit damwandplaten. De schuren zijn opgebouwd uit stenen muren en voorzien van golfplatendaken. De woonboerderij met bijbehorende tuin bevindt zich op het zuidelijke deel van het erf. Tussen de waterpartij en het woonerf is gazon aanwezig met een kippenhok. Langs het water bevindt zich oevervegetatie en staan knotwilgen. Behalve aan de zuidzijde wordt het weiland omsloten door watergangen. De onderzoekslocatie wordt omgeven door agrarische percelen.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. De woonboerderij.

Figuur 4. Kapschuur opgebouwd uit damwandplaten.

Figuur 5. Kapschuur met opslag van hooi.

Figuur 6. Westelijk deel manegeschuur.

Figuur 7. Het weiland op het westelijke deel van de onderzoekslocatie.

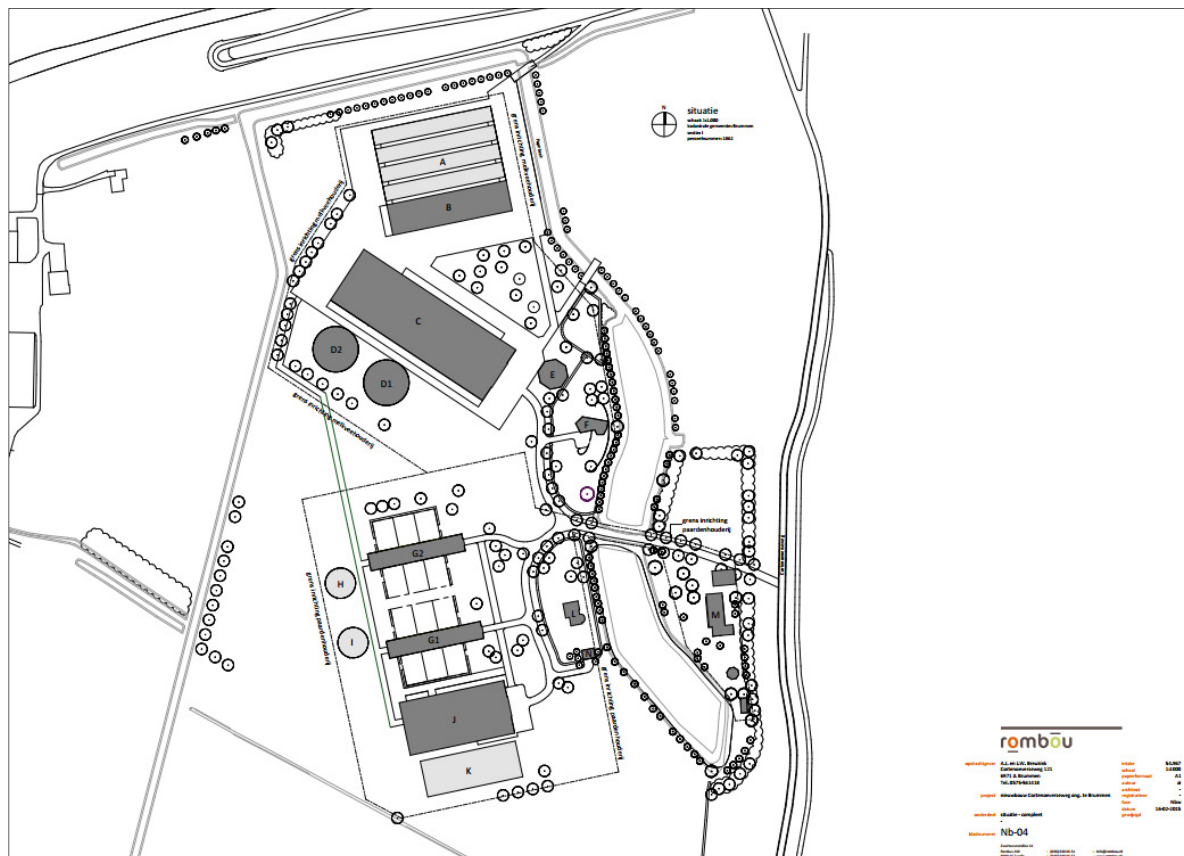

Figuur 8. Waterpartij.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens om een melkveebedrijf te verplaatsen naar het weilandperceel. Hiervoor worden een nieuwe ligboxenstal (voor het houden van het melkvee, een deel van het jongvee en de fokstieren, inclusief melkstal en tanklokaal), twee jongveestallen, een werktuigenberging en bijbehorende voorzieningen als sleufsilo's gebouwd. Bij het bedrijf wordt tevens een nieuwe bedrijfswoning gerealiseerd. Tevens is het voornemen om de paardenhouderij/manege Stal Hoog Helbergen op de onderzoekslocatie te verplaatsen naar het weiland. De initiatiefnemer wil hier stallen voor het houden van 48 paarden, een rijhal, een buitenmanege en een bedrijfswoning realiseren. De bestaande dubbele bedrijfswoning Cortenoeverseweg 121/123 zal een ondergeschikte recreatieve functie krijgen.

Ten behoeve van de ingreep worden de schuren op het erf gesloopt. Het woonhuis en de beplanting blijven gehandhaafd. Tevens blijven de waterpartijen behouden. De opstallen worden pas gesloopt als de nieuwbouw gereed is. Dit kan nog enkele jaren duren. In figuur 9 is de toekomstige situatie weergegeven.

Figuur 9. Tekening toekomstige situatie.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 8 april 2015. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

In het kader van het project Dijkverlegging Cortenoever en Voorsterklei (waar de huidige onderzoekslocatie aan grenst en gedeeltelijk deel van uitmaakt) is in 2011 een natuurtoetsing uitgevoerd¹. Hiertoe is onder andere vleermuisonderzoek uitgevoerd ter plaatse van de te slopen bebouwing. Het gebied Cortenoever is geïnventariseerd in 2009 door EcoGroen Advies op alle soortgroepen (in Arcadis 2011). In 2010 is dit onderzoek aangevuld met een veldbezoek door EcoGroen Advies naar vleermuizen (najaarsonderzoek), rugstreeppad, poelkikker, vissen en flora op de bandijk. Eind 2010 en 2011 zijn de veldbezoeken voortgezet naar waterspitsmuis, voorjaarsonderzoek vleermuizen, uilen, roek, erf broedende vogels, knoflookpad en ringslang. In juni 2011 zijn deze veldonderzoeken afgerond. Van de gegevens van Arcadis (2011) is voor het huidige onderzoek gebruik gemaakt voor zover het algemene verspreidingsgegevens betreft.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland geraadpleegd.

Het gebruik van openbare bronnen als waarneming.nl is voor zakelijke gebruikers niet toegestaan. Werknemers van een adviesbureau, ambtenaren, terreinbeheerders, ZZP-ers, stagiairs en onderzoekers vallen onder de definitie van zakelijk gebruikers.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

¹ Ruimte voor de Rivier projecten, Dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei en een geul in de Tichelbeeksewaard. Snip 3, Cotivo Om: Natuur Toetsing Flora- en Faunawet. Project IJssel. 24 oktober 2011, 075281041:E – Vrijgegeven, C03021.000023.0100

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.2 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmblom, steenbreekvaren, tongvaren, maretak

Tabel 3 strikt beschermde soorten

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.

De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk strikt beschermd en qua beschermingsregime te vergelijken met Tabel 3 van de Flora- en faunawet. Broedvogels vallen onder een aparte beschermingsgroep en zijn ingedeeld in een vijftal beschermingscategorieën (Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, 2009). Zie tabel III voor een indeling van de bescherming van broedvogels.

Tabel III. Beschermingscategorieën aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen.

Broedvogels		
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.		
Beschermingscategorie 1	nesten jaarrond beschermd, ook buiten broedseizoen	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Beschermingscategorie 2		Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
Beschermingscategorie 3		Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Beschermingscategorie 4		Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Beschermingscategorie 5	Nesten jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Overige broedvogels ("algemeen" voorkomen-de broedvogels)	Nesten die <i>niet</i> het hele jaar door zijn beschermd; enkel binnen broedseizoen.	Vogels die elk broedseizoen een nieuw nest maken of in staat zijn een nieuw nest te maken. De vogelnesten voor eenmalig gebruik.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel IV. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

5.1 Inleiding

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. In hoofdstuk 6 wordt beoordeeld of de voorgenoemen plannen een verstrend effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten en welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.2 Vogels

Broedvogels (beschermingscategorie 1 t/m 4)

De broedvogels waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd en die op erven in het gebied voorkomen, betreffen de huismus, de steenuil en de kerkuil.

Het erf op de onderzoekslocatie is geschikt voor de huismus (zie figuur 10 en 11). Tijdens het veldbezoek zijn zeker 10 huismussen waargenomen. Het veldbezoek is uitgevoerd binnen het broedseizoen waardoor kan worden gesteld dat er zeker 5 paartjes op het erf broeden. Hierbij maken ze met name gebruik van de te handhaven woonboerderij. Maar ook ter plaatse van de te slopen schuren zijn nesten aanwezig. Het gaat daarbij om de schuur waarin momenteel paarden worden gestald. Op het erf zijn (groenblijvende) beplantingen aanwezig waarin de mussen kunnen schuilen. Het erf vormt het functionele leefgebied van de huismussen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 10. Huismus en Turkse tortel op het dak van de woonboerderij.

Figuur 11. Huismus op het dak van het kippenhok.

In het oostelijke deel van de manegeschuur zijn leegstaande stallen aanwezig. In één van de stallen zijn sporen van de kerkuil aangetroffen. Het gaat om enkele braakballen en uitwerpselen (zie figuur 12 en 13). Deze sporen duiden op een roestplaats van kerkuilen. Dit betekent dat een kerkuil af en toe gebruik maakt van de ruimte om te rusten (zie hoofdstuk 6). Op de onderzoekslocatie is geen nestgelegenheid aanwezig. Op Landgoed Reuversweerd, circa 1 kilometer ten zuidoosten van de onderzoekslocatie, is een territorium van een kerkuil bekend.

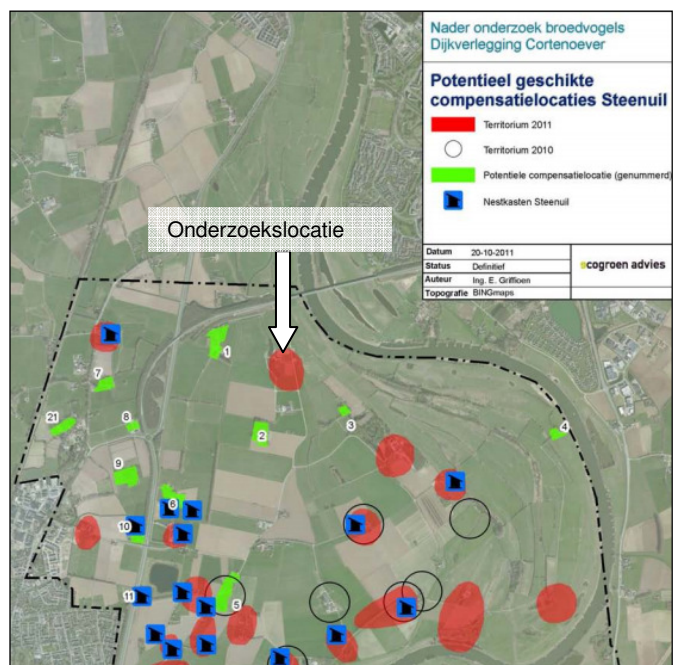

Figuur 12. Schuur met rustplaats kerkuil.

Figuur 13. Braakbal en uitwerpselen kerkuil.

Het erf op de onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor de steenuil. Met betrekking tot steenuil is tijdens het aanvullende onderzoek door EcoGroen in 2011 een territorium van de steenuil bij de onderzoekslocatie vastgesteld. Omdat er een groter gebied is onderzocht, viel de onderzoekslocatie binnen het onderzoeksgebied. Tijdens het veldbezoek op 8 april 2015 (binnen het broedseizoen van de steenuil), zijn geen sporen aangetroffen die duiden op het gebruik van het erf door steenuil. Er zijn geen uitwerpselen, braakballen, ruiveren of broedindicaties aangetroffen. Hierdoor kan worden aangenomen dat de te slopen schuren momenteel niet in gebruik zijn door een steenuil. Gelet op het territorium van de steenuil in 2011, de potentiële compensatielocaties en de tussentijd tot de sloop, wordt geadviseerd wel rekening te houden met de soort (zie hoofdstuk 6).

Figuur 14. Territoria steenuil 2011.

Voor het overige zijn er geen jaarrrond beschermde broedvogels op of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aanwezig waarmee rekening gehouden dient te worden.

Broedvogels (beschermingscategorie 5)

De broedvogels die onder de beschermingscategorie 5 vallen zijn voornamelijk hollenbroeders, maar ook soorten als ekster. Ten behoeve van de ingreep worden geen bomen gekapt. Boerenzaluwen maken geen gebruik van het erf. Overtredingen ten aanzien van broedvogels uit beschermingscategorie 5 zijn niet aan de orde.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van struiken, heggen en opgaand groen langs de waterpartijen zijn op de onderzoekslocatie geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, heggenmus, winterkoning, roodborst en houtduif. Langs de waterpartij zijn broedende zwanen aangetroffen, evenals algemene watervogels als wilde eend en meerkoet. Verder maakt de ijsvogel gebruik van de wateren om te foerageren. De soort is tijdens het veldbezoek waargenomen. Ook kunnen weidevogels als Kievit, wulp en schonekster gebruik maken van het weideperceel (zie hoofdstuk 6).

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Naar verwachting vormt groenblijvende beplanting slaapgelegenheid voor huismussen. De beplanting blijft gehandhaafd waardoor overtredingen van de Flora- en faunawet niet aan de orde zijn.

5.3 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens. *et al.*, 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis en watervleermuis. Ecogroen heeft tijdens het vleermuisonderzoek in de periode 2008 – 2011 de volgende vijf soorten waargenomen: watervleermuis, dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis (Arcadis, 2011).

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn geen spouwmuren aanwezig die middels stootvoegen bereikbaar zijn voor vleermuizen. Verder zijn er geen ruimtes achter betimmeringen waargenomen, waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De dakpannen sluiten goed aan. Het is redelijkerwijs uitgesloten dat er zich in de te slopen bebouwing een verblijfplaats van vleermuizen bevindt.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. De beplanting op het erf blijft gehandhaafd, evenals de wateren.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige opgaande landschapselementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord. De watergangen en de knotwilgen blijven gehandhaafd.

5.4 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als bunzing, haas, egel, mol en rosse woelmuis. Tijdens het veldbezoek zijn 3 hazen aangetroffen op het weideperceel (zie hoofdstuk 6).

Streng beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter.

Tijdens het onderzoek van Arcadis is onderzocht of de waterspitsmuis in het gebied voorkomt. De soort is niet aangetroffen. Met deze soort hoeft geen rekening te worden gehouden.

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving van Brummen. Voor de das geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet; de verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd. Tijdens het flora en fauna onderzoek uit 2009 tot en met 2011 (Arcadis, 2011) zijn geen aanwijzingen gevonden dat dassen in Cortenoever aanwezig zijn. Dassen zullen eerder hun leefgebied hebben in het nabij gelegen landgoederen verder ten westen van de onderzoekslocatie, aan de overzijde van de N348.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.5 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Ook in de omgeving zijn geen reptielen te verwachten (Arcadis 2011).

Amfibieën

Volgens algemene verspreidingsgegevens zijn in het deel van Nederland waar de onderzoekslocatie ligt, de volgende soorten te verwachten: kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker. De waterpartijen en watergangen vormen een geschikt habitat voor de genoemde soorten. Tussen de begroeiing en op het erf vinden de soorten geschikt landhabitat (zie hoofdstuk 6).

Arcadis heeft verder melding gemaakt van de aanwezigheid van kamsalamander en rugstreeppad in het gebied Cortenoever. De rugstreeppad is een streng beschermde soort die graag van ondiepe wateren gebruik maakt. Ondiepe wateren warmen snel op en zijn voor deze moeilijk zwemmende soort toegankelijk. De wateren op de onderzoekslocatie zijn naar verwachting te diep. Bovendien blijven ze gehandhaafd. De rugstreeppad plant zich in tijdelijke wateren voort. De soort is in een poel nabij het Holthuisergoed waargenomen. Dit is op ruim twee kilometer afstand van de onderzoekslocatie. Aangezien het een soort betreft die zich over grote afstanden kan verplaatsen en voortdurend op zoek is naar (tijdelijk) leefgebied, dient met deze soort rekening gehouden te worden tijdens de bouwfase (zie hoofdstuk 6).

Ook voor de kamsalamander geldt dat de wateren niet optimaal zijn. De soort stelt specifieke eisen aan het habitat. Het betreffende terreindeel blijft gehandhaafd, waardoor overtredingen van de Flora- en faunawet op voorhand zijn uitgesloten.

Vissen

De wateren zijn geschikt voor verschillende algemene vissoorten als stekelbaarzen en rietvoorn. Het gebruik van het water door soorten als ijsvogel, aalscholver en dodaars, welke zijn waargenomen tijdens het veldbezoek, duiden er op dat er vissen in het water aanwezig zijn. Omdat de wateren gehandhaafd blijven is schade aan vissen en overtredingen van de Flora- en faunawet niet aan de orde.

5.6 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Flora- en faunawet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Langs de IJssel komt de streng beschermde Rivierrombout voor. Beschermde soorten zijn op basis van het habitat op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige ongewervelden

Overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig.

5.7 Vaatplanten

In Cortenoever zijn waarnemingen van beschermde soorten alleen bekend van de bandijk en de Weg naar het Ganzenei (Arcadis 2012). Op de onderzoekslocatie zijn alleen licht beschermde soorten te verwachten als de dotterbloem en de brede wespenorcis, die langs de waterpartij kunnen voorkomen. Hiervoor geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten, waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling geldt, op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6 TOETSING AAN FLORA- EN FAUNAWET

6.1 Inleiding

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden of kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Flora- en faunawet en overige natuurwetgeving en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgetraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen en ontheffingen.

6.2 Flora- en faunawet

6.2.1 Broedvogels

Algemene soorten

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de schuren buiten het broedseizoen worden gesloopt, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11 van de Flora- en faunawet (Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden aangetast wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Ten aanzien van weidevogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen dienen te starten of een controle dient plaats te vinden op aanwezigheid van weidevogels.

Huismus

De nesten van huismussen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van huismussen te beschadigen, te vernielen, weg te nemen of te verstoren. Voor het overtreden van het artikel dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Het functionele leefgebied van de huismus blijft gehandhaafd. De woonboerderij en de beplanting blijven behouden. De schuren worden pas gesloopt als de nieuwbouw gereed is. Dit biedt mogelijkheden om te allen tijde broedgelegenheid voor de huismus beschikbaar te hebben. Omdat de nieuwbouw wordt voorzien van rieten daken zijn vogelvides naar verwachting geen optie. Speciale duurzame nestkasten zijn hiervoor een optie. Voor elke verloren nestplaats dienen 2 nieuwe nestplaatsen aanwezig te zijn. Dit betekent dat er minimaal 6 duurzame nestkasten aangebracht dienen te worden. De maatregelen dienen te worden vastgelegd in een projectplan.

Steenuil

De steenuil is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet. Hij staat ook vermeld in de Vogelrichtlijn. Bij de beoordeling van ontheffingsaanvragen geldt de uitgebreide toets. De steenuil staat als kwetsbaar vermeld op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2004).

De nesten van steenuilen zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 1 van vogelnesten (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2009): 'nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats'. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de functionele leefomgeving ervan.

Steenuilen maken momenteel geen gebruik van het bestaande erf. Gelet op het territorium van de steenuil in 2011, de potentiële compensatielocaties in de omgeving en de tussentijd tot de sloop, wordt geadviseerd wel rekening te houden met de soort. Het toekomstige erf wordt landschappelijk ingepast, waardoor er mogelijkheden zijn voor de steenuil om van het toekomstige erf gebruik te gaan maken. Voorwaarde is daarbij wel dat er twee steenuilenkasten op het erf komen, omdat er in de nieuwbouw van nature weinig tot geen broedmogelijkheden zullen zijn. Dit is vooralsnog geen verplichte maatregel, maar is wel aan te raden omdat het mogelijk is dat de steenuil in de komende jaren wellicht wel van het huidige erf gebruik gaat maken als nestlocatie. Het weideperceel vormt momenteel geen optimaal foerageerhabitat voor in de omgeving verblijvend uilen, wegens de grootschaligheid en het ontbreken van uitkijkposten en structuurvariatie. De toekomstige inrichting zal geschikt zijn voor de steenuil (zie figuur 15). Er vindt geen aantasting van leefgebied plaats. Het toekomstige erf, waarmee rekening wordt gehouden met de soort, zal hierdoor geen nadelige effecten met zich meebrengen ten aanzien van de steenuil. Geadviseerd wordt om de maatregelen op te nemen in een projectplan.

Figuur 15. Landschappelijke inrichting.

Kerkuil

Het nest van een kerkuil is de plaats of ruimte die de kerkuil gebruikt om eieren te leggen en uit te broeden, en om de jongen groot te brengen. Onder nest valt ook de inhoud van het nest en de functionele omgeving van het nest, voor zover het broedsucces daarvan afhankelijk is. Alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of tenietdoen, leiden tot een overtreding van artikel 11. Artikel 11 van de Flora- en faunawet is het hele jaar van toepassing op alle nesten van kerkuilen die in gebruik zijn. Vaste rust- en verblijfplaatsen van de kerkuil zijn bijvoorbeeld die plekken waar de kerkuil in de winter overnacht. Bij deze plekken hoort ook de functionele leefomgeving van die plekken. Dit artikel wordt overtreden als het object of het gebied waarin de voortplanting of de rust van de kerkuil plaatsvindt, vernietigd of aangetast wordt. Dit is ook het geval als de kwaliteit van het gebied of object achteruitgaat, waardoor het niet meer de functie van voortplantingsplaats of vaste rust- en verblijfplaats kan vervullen.”

Door het uitvoeren van zorgplichtmaatregelen en activiteitspecifieke maatregelen kunnen negatieve effecten tenietgedaan worden. Als dit het geval is, is er geen sprake van een overtreding. Er hoeft dan geen ontheffing aangevraagd te worden. Dit kan worden bewerkstelligd door het aanbieden van een alternatief verblijf in de vorm van een voor de soort geschikte en toegankelijke schuur of nestkasten. De maatregelen dienen te worden vastgelegd in een projectplan.

6.2.2 Overige zoogdieren

Algemene grondgebonden zoogdieren

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.2.3 Amfibieën

De werkzaamheden kunnen verstorend werken voor amfibieën die zich op de onderzoekslocatie bevinden. Door de werkzaamheden kunnen dieren gewond raken of worden gedood (artikel 9 Flora- en faunawet). Voor de te verwachten soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Flora- en faunawet, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

De rugstreeppad is momenteel niet op de onderzoekslocatie te verwachten. De soort staat er als pioniersoort om bekend dat tijdelijk oppervlaktewater met zandige omstandigheden kan gebruiken voor de voortplanting. Bouwlocaties kunnen daarom nogal eens door deze soort worden gebruikt als leefgebied. Ecologisch gezien is er geen bezwaar tegen de aanwezigheid van de soort op een bouwlocatie (het biedt juist voortplantingsmogelijkheden), echter juridisch gezien vormt de aanwezigheid een bezwaar vanwege de beschermde status (tabel 3). Aanbevolen wordt om het ontstaan van tijdelijke plassen (in bandensporen en dergelijke) en zanddepots zoveel mogelijk te voorkomen.

6.2.4 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING GELDERS NATUURNETWERK

In het bestemmingsplan worden in een gebied gelegen binnen het Gelders Natuur Netwerk (GNN) geen bestemmingen toegestaan waardoor de kernkwaliteiten van het gebied significant worden aangetast. De onderzoekslocatie zelf is niet binnen het GNN gelegen. Middels deze effectanalyse wordt getoetst of de ingreep significant negatieve effecten kan hebben op de nabijgelegen GNN gebieden.

7.1 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie is gelegen in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, de Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden IJssel, bevindt zich op circa 200 meter afstand ten oosten van de onderzoekslocatie. Het gebied is eveneens aangewezen als onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk, evenals de percelen ten noorden van de onderzoekslocatie. In figuur 16 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van beschermde gebieden weergegeven.

Beschermde Natuurmonumenten

De onderzoekslocatie is niet gelegen in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als beschermd natuurmonument.

Ten aanzien van de Natuurbeschermingswet heeft de initiatiefnemer reeds een vergunning aangevraagd. De toetsing heeft enkel betrekking op het Natuurnetwerk.

Figuur 16. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van de Natuurnetwerk Nederland (groen) en Natura 2000 (gearceerd)

7.2 Kernkwaliteiten

De onderzoekslocatie is gelegen in deelgebied 132; Landgoederen Brummen (zie figuur 17). De gebieden ten noorden van de onderzoekslocatie behoren daartoe. Hiervoor zijn de volgende kernkwaliteiten opgenomen:

Kernkwaliteiten deelgebied natuur en landschap (132)

- De overgang van de droge Veluwe naar de natte flanken en naar de IJssel(vallei) waarbinnen uitwisseling van planten en dieren mogelijk is, waarbinnen de natuur zich op de gehele gradiënt ontwikkelt, in het bijzonder in de Beekberger en Soerense Poort;
- onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe;
- Het vanuit ecologisch opzicht samenhangend geheel van landgoederen en beken waarin soorten als de das, amfibieën en vleermuizen voorkomen;
- N2000-gebied Landgoederen Brummen;
- Parel Leusveld - Voorstonden: afwisseling van bostypen; goed ontwikkeld beekbegeleidend bos en broekbos, alsmede voedselarm droog bos; daarnaast moeras en vochtig schraalgrasland; broedbiotoop van knoflookpad, kamsalamander en ringslang; bijzondere schakel in de Soerense Poort;
- Parel Den Bosch: goed ontwikkeld beekbegeleidend bos en bos van leemgrond voor; overgangen naar arm vochtig en droog bos; bijzondere schakel in de Soerense Poort;
- Parel Soerense Beek: waardevolle beek met kwel in boven-, midden- en benedenloop evz Eerbeek - IJssel, tevens klimaatcorridor;
- leefgebied steenuil;
- leefgebied kamsalamander;
- beken: o.a. Oekensche beek, Rhienderensche Beek, Leuvenheimsche Beek;
- cultuurhistorische waarden van o.m. nederzettingen, oude ontginningen (enken), verkavelingspatronen en boerderijen;
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir;
- ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater;
- alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)

- Ontwikkeling zwakgebufferde vennen, vochtige heiden, heischrale graslanden, blauwgraslanden, pioniervegetaties met snavelbiezen en beekbegeleidende bossen;
- ontwikkeling biotopen voor kamsalamander en drijvende waterweegbree;
- ontwikkeling ecologische verbinding Eerbeek - IJssel en Soerense Poort: singels, graslanden, poelen, plasdrasbermen en moeraszones, in het bijzonder langs de beken;
- vermindering barrièrewerking N786, N348, spoorlijn en Apeldoornsch Kanaal;
- ontwikkeling bronnen en beken;
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden;
- ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën;
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen;
- ontwikkeling van het kleinschalig landschap op de landgoederen; houtsingels, beken, schrale graslanden, akkers en poelen.

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone

- Ontwikkeling biotopen voor kamsalamander en drijvende waterweegbree;
- ontwikkeling ecologische verbinding Eerbeek - IJssel en Soerense Poort: singels, graslanden, poelen, plasdrasbermen en moeraszones, in het bijzonder langs de beken;
- vermindering barrièrewerking N786, N348, spoorlijn en Apeldoornsch Kanaal;
- ontwikkeling bronnen en beken;
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden;
- ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën;
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen;

- ontwikkeling van het kleinschalig landschap op de landgoederen; houtsingels, beken, schrale graslanden, akkers en poelen.

De uiterwaarden van de IJssel, ten oosten van de onderzoekslocatie zijn gelegen in deelgebied 172; IJsseluiterwaarden Doesburg - Zutphen. Hiervoor zijn de volgende kernkwaliteiten opgenomen:

Kernkwaliteiten deelgebied natuur en landschap (172)

- Matig dynamische, meanderende rivier met geologische en geomorfologische dynamiek, water-, sediment- en diasporetransport; ecologisch kerngebied (Natura 2000-gebied) én verbinding tussen Midden-Europa en de Noordzee-kust;
- Het gebied is via de Soerense en Beekberger Poort verbonden met de Veluwe en via de Baakse Beek met de landgoederen van de Graafschap; tevens klimaatcorridor Veluwe-Duitsland;
- in dit traject monden diverse beken in de rivier uit: Soperense, Leuvenheimse, Oekense, Grote en Baakse Beek, Vierakkerse Laak en Berkel; de beekmondingen leveren vaak een bijzonder milieu voor stromingminnende vissen;
- Het goed bewaard gebleven reliëf en de daarmee samenhangende variatie en hoge kwaliteit van de natuur in de IJsseluiterwaarden. Met in deze uiterwaarden zowel gave kronkelwaarden met stroomdalgraslanden, hagen en hardhoutooibosjes en bijzondere elementen, zoals buitenplaatsen en rivierduinen;
- Parel Cortenoever: hardhoutooibos, stroomdalgrasland en akkerkruiden;
- Parel Gelderse Toren: A-locaties bos: landgoedbos hardhoutooibos (droog Essen-Iepenbos) met bijzonder rijke ondergroei zachthoutooibos in verlaten kleiput;
- leefgebied steenuil;
- leefgebied kamsalamander;
- Weidse vergezichten over de rivier en vaak fraai zicht op de stuwwallen (Veluwezoom), fraaie stadsgezichten bij Zutphen, Doesburg;
- Onbebouwdheid van de uiterwaarden (enkele boerderijen op pollen, steenfabrieken, jachthavens, waterstaatswerken);
- Rust, ruimte en donkerte m.u.v. de omgeving van stedelijke gebieden;
- alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied.

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)

- Ontwikkeling stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden;
- ontwikkeling waterplanten-gemeenschappen;
- ontwikkeling gemeenschappen van slikkige oevers;
- ontwikkeling hardhoutooibossen;
- ontwikkeling zachthoutooibossen;
- ontwikkeling moerassen, ruigteranden en laag gelegen bloemrijke graslanden;
- ontwikkelen weidevogelpopulaties;
- ontwikkeling populaties van water- en moerasvogels, waaronder porseleinhoen, kwartelkoning, zwarte stern en ijsvogel;
- ontwikkelen populatie knoflookpad en kamsalamander;
- ontwikkeling beekmondingen;
- ontwikkeling populaties van vissen van traagstromende en stilstaande wateren, waar onder: bittervoorn, kleine en grote modderkruiper, rivierdonderpad;
- ontwikkeling populatie bevers en otters;
- vermindering barrièrewerking N348, N317 en N314;
- ontwikkeling heggenlandschap;
- ontwikkeling coulissenlandschap met lokaal doorzichten op stuwwallen en stadsgezichten;
- behoud reliëf kronkelwaarden;

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone

- Ontwikkeling stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden;
- ontwikkeling waterplanten-gemeenschappen;
- ontwikkeling gemeenschappen van slikkige oevers;
- ontwikkeling hardhoutoibossen;
- ontwikkeling zachthoutoibossen;
- ontwikkeling moerassen, ruigteranden en laag gelegen bloemrijke graslanden;
- ontwikkelen weidevogelpopulaties;
- ontwikkeling populaties van water- en moerasvogels, waaronder porseleinhoen, kwartelkoning, zwarte stern en ijsvogel;
- ontwikkelen populatie knoflookpad en kamsalamander;
- ontwikkeling populaties van vissen van traagstromende en stilstaande wateren, waar onder: bittervoorn, kleine en grote modderkruiper, rivierdonderpad;
- ontwikkeling populatie bevers en otters;
- vermindering barrièrewerking N348, N317 en N314;
- ontwikkeling heggenlandschap;
- ontwikkeling coulissenlandschap met lokaal doorzichten op stuwwallen en stadsgezichten;
- behoud reliëf kronkelwaarden.

Figuur 17. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van de deelgebieden en ontwikkelzones.

7.3 Toetsingscriteria

In alle gevallen waarin een significante aantasting niet kan worden uitgesloten, zal de initiatiefnemer de effecten van deze ontwikkelingen op de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het GNN moeten onderzoeken op basis van de toetsingscriteria van de Omgevingsverordening Gelderland 2014, Provincie Gelderland.

Een ontwikkeling kan een significante aantasting van de kernkwaliteiten tot gevolg hebben, indien deze leidt tot:

1. een vermindering van areaal, samenhang en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen zijn voor nieuwe natuur. Onder landschapselementen wordt verstaan o.a. heggen, houtwallen, bosjes, poelen en solitaire bomen;
2. een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren tussen de verschillende leefgebieden in delen van het GNN;
3. een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en als zodanig worden genoemd in de AMvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en Faunawet;
4. een vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid);
5. een belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden;
6. een verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van water met een natuurbestemming;
7. een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie (verder) aantasten;
8. een verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting;
9. een toename van de verstoring door licht. Dat betekent dat het plaatsen van nieuwe lichtbronnen zoveel mogelijk voorkomen moet worden en de uitstraling naar de omgeving zo veel mogelijk moeten worden beperkt.

7.4 Toetsing effecten

Op basis van de beschreven factoren is een analyse gemaakt van de invloed die het realiseren van het agrarisch bedrijf kan hebben op de GNN.

1. Een vermindering van areaal, samenhang en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen zijn voor nieuwe natuur. Onder landschapselementen wordt verstaan o.a. heggen, houtwallen, bosjes, poelen en solitaire bomen.

Analyse:

Van vermindering van areaal, samenhang en kwaliteit is geen sprake omdat de onderzoekslocatie buiten het Gelders Natuurnetwerk is gelegen.

2. Een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren tussen de verschillende leefgebieden in delen van het GNN.

Analyse:

De onderzoekslocatie is niet gelegen tussen of in een verbindingszone of andere GNN onderdelen. De onderzoekslocatie heeft daarmee geen verbindende functie. Hierdoor geldt dat er geen vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren aangaande de ingreep te verwachten zijn, de omliggende gebieden blijven bereikbaar voor planten en dieren. De ingreep op de onderzoekslocatie zal geen effect hebben op uitwisselingsmogelijkheden voor soorten in de nabijgelegen leefgebieden van het GNN.

3. Een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle **soorten** waarvoor conform de **Flora- en faunawet** bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en als zodanig worden genoemd in de AMvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en Faunawet.

Analyse:

Er zijn op basis van de quickscan flora en fauna vaste rust- en verblijfplaatsen conform de Flora- en faunawet beschermde soorten op de onderzoekslocatie te verwachten. Het gaat daarbij om huismus, kerkuil en steenuil. In het kader van de Flora- en faunawet is het noodzakelijk om een overtreding op deze soorten te voorkomen en daarmee een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van ontheffingsvereiste flora- en faunawet soorten. In onderhavige rapportage is geadviseerd maatregelen voor de soorten te treffen op de nieuwbouwlocatie en deze vast te leggen in een projectplan. Bovendien geldt dat de onderzoekslocatie zelf niet ligt in de GNN, waardoor er geen sprake is van vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van soorten binnen het GNN.

4. Een vermindering van het areaal van de **grote natuurlijke eenheden** (aaneengeslotenheid).

Analyse:

Bij grote natuurlijke eenheden worden de grote natuurgebieden bedoeld, zoals heideterreinen of bosgebieden die een eenheid vormen. De onderzoekslocatie maakt hiervan geen deel uit. Van vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden is door de ingreep op de onderzoekslocatie geen sprake.

5. Een belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden.

Analyse:

De onderzoekslocatie is gelegen buiten grote natuurlijke eenheden. Voor de ingreep op de onderzoekslocatie geldt dat er geen belemmeringen zijn te verwachten voor het verloop van natuurlijke processen op de aansluitende GNN onderdelen.

6. Een verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van water met een natuurbestemming

Analyse:

Volgens de omgevingsvisie van de provincie Gelderland is in de omgeving geen watergang met specifieke waternatuur bestemming gelegen. Dergelijke wateren betreffen met name sprengen en beken langs de flanken van de Veluwe. Negatieve effecten op wateren met een natuurbestemming zijn uitgesloten.

7. Een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie (verder) aantasten.

Analyse:

Ten behoeve van de aanleg van nieuwbouw, vindt een tijdelijke en plaatselijke bemaling van het grondwater plaats. De effectafstand hiervan zal moeten blijken uit een bemalingsadvies. Gelet op het tijdelijke karakter worden er geen negatieve effecten verwacht. Verder geldt dat het gebied niet droogtegevoelig is (uiterwaard) of dat droogtegevoelige natuurdoeltypen in de omgeving aanwezig. De grondwaterstand staat onder invloed van de IJssel. Nadelige effecten door de tijdelijke bemaling worden niet verwacht.

Er vindt geen beregening plaats. Ten behoeve van de drinkwatervoorziening voor het vee wordt in de toekomstige situatie een grondwaterbron gerealiseerd. Deze is gelegen in het tweede watervoerende pakket, op een diepte van circa 20 meter beneden maaiveld. Onder het eerste watervoerende pakket is een kleilaag aanwezig (bron: DINO-Loket). De filterstelling zal gelegen zijn beneden deze kleilaag. Dit betekent dat er geen grondwater uit het eerste watervoerende pakket (waarvan vegetatie afhankelijk is) wordt onttrokken. Hierdoor kunnen negatieve effecten op de nabijgelegen GNN- onderdelen worden uitgesloten.

8. Een verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting.

Analyse:

Door de provincie Gelderland zijn stiltegebieden aangewezen. De onderzoekslocatie is niet gelegen in de omgeving van een stiltegebied of stiltebeleidsgebied. Negatieve effecten op deze gebieden zijn uitgesloten. In de VNG-publicatie bedrijven en milieuzonering (editie 2009), is opgenomen, dat een voor een veehouderij (het fokken en houden van rundvee) voor het aspect geluid een richtafstand van 30 meter geldt. Voor een rustig buitengebied geldt op een afstand van 30 meter een geluidsbelasting van 45 dB(A). In het Activiteitenbesluit wordt een aantal activiteiten uitgesloten van beoordeling. In-

dien alle geluidsbronnen meegenomen worden in de beoordeling is het aannemelijk dat de geluidsbelasting op 100 meter lager dan 45 dB(A) zal bedragen. Bovendien gaat het om bedrijfsverplaatsingen waarbij ook het geluid op de oorspronkelijke locaties in het gebied zal verdwijnen. Negatieve effecten op het GNN ten aanzien van verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting zijn niet te verwachten.

9. Een toename van verstoring door licht.

Analyse:

Ten aanzien van het lichtgebruik van de toekomstige locatie geldt dat er minder uitstraling van licht vanuit melkveestal op het GNN zal plaatsvinden door buffering van een loods. Door de positie van de lampen zal het licht niet rechtstreeks zichtbaar zijn. De stallen zijn voorzien van donker getint windbreedgaas/windbreekzeil; donkerteperiode van 6 tot 8 uur samenvallend met omgeving. Daarnaast wordt er erfbepanting aangelegd. De lichtbronnen worden beperkt en er wordt gebruik gemaakt van bewegingsmelders. De stallen van de paardenhouderij zijn gesloten en er is uitsluitend verlichting in de binnenbak. Hiermee wordt weinig tot geen strooilicht richting de omgeving veroorzaakt en zijn negatieve effecten ten aanzien van verlichting niet te verwachten.

Conclusie GNN

Op basis van de toetsingscriteria van de Omgevingsverordening Gelderland 2014, Provincie Gelderland, kan worden beoordeeld dat de ontwikkeling geen significante aantasting van de kernkwaliteiten tot gevolg zal hebben.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft van Maatschap A.J. en J.W. Breukink, via Rombou, opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna en toetsing aan het Gelders Natuurnetwerk (GNN) ter plaatse van de Cortenoeverseweg (ong.) te Brummen in de gemeente Brummen.

De quickscan flora en fauna en de toetsing GNN zijn uitgevoerd in het kader van het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel V. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel V. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	Het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	nee	mogelijk	Maatregelen huismus, kerkuil en steenuil opnemen in projectplan. Alleen voor het verstoren/wegnemen van nestplaatsen is ontheffing benodigd. Functioneel leefgebied kan gehandhaafd blijven.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht.
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht.
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natuurnetwerk Nederland		ja	nee	uitgevoerd	nee	-

Conclusie

Gelet op de gevonden en te verwachten ecologische waarden en de beoogde planontwikkeling is de verwachting dat de wijziging van het bestemmingsplan uitvoerbaar is. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient het bepaalde in de Flora- en faunawet in acht te worden genomen, hetgeen – zie tabel IV en bovenstaande – goed mogelijk is. Ten aanzien van de nieuwbouw zijn er geen beperkingen. Bij de inrichting dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten. Ten aanzien van de sloop van de schuren (nadat de nieuwbouw gereed is) zijn er maatregelen noodzakelijk, vastgelegd in een projectplan.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Algemene Literatuur

- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie maart 2014.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Steenuil, *Athene noctua*, versie maart 2014.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Huismus, *Passer domesticus*, versie maart 2014.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Kerkuil, *Tyto alba*, versie maart 2014.
- Ruimte voor de rivier projecten dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei snip 3 COVO om natuur toetsing flora faunawet, Arcadis 1 november 2012.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- van Kessel, N. & J. Kranenbarg 2012. Vissenatlas Gelderland. Ecologie en verspreiding van zoetwatervissen in Gelderland. Uitgeverij Profiel, Bedum.
- Spitzen - van der Sluijs, A.M., G.W. Willink, R. Creemers, F.G.W.A. Ottburg, R.J. de Boer, P.M.L. Pfaff, W.W. de Wild, D.J. Stronks, R.J.H. Schröder, M.T. de Vos, D.M. Soes, P. Frigge & P.J.H. Struijk 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 - 2005. Stichting RAVON, Nijmegen.

Websites

- www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.mijn.rvo.nl (natuurwetgeving)
- www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)
- www.verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)
- www.gelderland.nl (EHS en beschermde gebieden in Gelderland)
- www.gelderland.nl/Kaartenencijfers

Verklarende woordenlijst

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

